

Daltonboek



Daltonschool Scola Elburg
Arent Toe Boecoplaan 41
8081 VZ Elburg
0525-682360
www.scola-elburg.nl
scola-elburg@stichtingproo.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Geschiedenis van de school	4
3. Waarom Daltononderwijs?	4
3.1 Missie en visie van de school.....	5
3.2 De vijf kernwaarden	6
3.3 De kernwaarden op leerkracht- en leerling niveau.....	9
4. Dalton in de praktijk	12
4.1 Dagkleuren	12
4.2 Weektaak.....	12
4.3 Dagritme/weekplanning.....	15
4.4 Handelingswijzers en symbolen	16
5. De taak.....	18
6. Keuzewerk	22
7. Doelenboom	23
8. Instructie.....	24
9. Instructie op aanvraag.....	25
10. Zelfcorrectie.....	26
11. Uitgestelde aandacht	27
12. Samenwerken/ samenwerkend leren	28
13. Exit-tickets	29
14. Materialen	30
15. Werkplekken	31
16. Informatie en rapportage.....	32
17. Borging en afspraken.....	33
18. Tot slot.....	33

1. Inleiding

Dalton? Hoe gaat dat in zijn werk op onze school?

Om die vragen te beantwoorden hebben wij een Daltonhandboek samen gesteld. Voor iedereen die wil weten hoe wij het daltononderwijs vorm geven.

Daarom zal dit een zich ontwikkelend document zijn, want de praktijk is soms weerbarstig en het onderwijs ontwikkelt zich, waardoor je je werkwijze moet aanpassen.

Dit daltonboek is dan ook bedoeld als naslagwerk voor de leerkrachten die bij ons op school werken maar ook alle andere belangstellenden die een kijkje in onze 'daltonkeuken' willen nemen. Omdat wij constant kritisch naar ons Daltononderwijs proberen te kijken, moet dit handboek worden beschouwd als werkdocument omdat er binnen het onderwijs constant vernieuwingen worden doorgevoerd.

Heeft u vragen/adviezen of opmerkingen, laat het ons vooral weten!

Annemieke Pieters, Daltoncoördinator

Anita Huitema, Directeur

2. Geschiedenis van de school

In augustus 1976 werd aan de Botterstraat te Elburg de Openbare Lagere School geopend. De school startte met klas 1. Een jaar later werd ook het gebouw van de kleuterschool betrokken.

In april 1980 kwam er een nieuw gebouw voor de school aan de Wimpel. Het gebouw bestond toen uit twee kleuterklassen en vier andere lokalen. De school had inmiddels ook een naam gekregen. In navolging van de andere lagere scholen werd de school genoemd naar het gebied waarin het nieuwe gebouw werd gerealiseerd. In 1983 werd het schoolgebouw uitgebreid tot de accommodatie zoals die tot februari 2016 in gebruik was. Na de fusie met kleuterschool De Woelwaters ging de school in 1985 verder als Basisschool De Vrijheid.

In 1994 fuseerden o.b.s. De Vrijheid en o.b.s. De Blerck uit 't Harde. Deze scholen bestaan thans onder één naam: o.b.s. Elburg. De twee locaties behielden hun eigen naam. Ze opereren ook als twee aparte scholen.

In februari 2016 zijn wij verhuisd naar het nieuwe Kindcentrum Scola aan de Arent toe Boecoplaan in Elburg. Daarin zijn de volgende scholen en kinderopvang gehuisvest: Daltonschool Innova, basisschool Van Kinsbergen, Stichting Prokino en drie Taalklassen.

In het schooljaar 2018-2019 zijn wij gestart met een nieuwe schoolnaam: Innova. Met deze naam willen wij iedereen laten weten dat wij de kinderen prikkelen en uitdagen tot nieuwsgierig zijn en willen leren. Vandaar dat ons logo een aapje is, want iedereen is een nieuwsgierige aapje.

In het schooljaar 2023-2024 heeft er een samenvoeging plaats gevonden tussen Innova en Van Kinsbergen basisschool. Zij gaan samen verder onder de naam Scola Elburg en zullen een Daltonkindcentrum gaan worden. Dit zal de komende jaren gerealiseerd worden.

3. Waarom Daltononderwijs?

Het daltononderwijs is gerelateerd aan onze visie op de maatschappij in het algemeen en op kinderen in het bijzonder. Onze maatschappij ondergaat een onvoorstelbaar snelle verandering. Het is belangrijk dat we met ons onderwijs daar op inspelen. We leiden onze leerlingen op voor banen die we nu waarschijnlijk nog niet eens kennen. Daarom stellen we ons als schoolteam de volgende vragen:

- 🐼 Welke 21-eeuwse kennis en vaardigheden we geven onze leerlingen mee?
- 🐼 Op welke wijze willen we de leerlingen die kennis en vaardigheden aanleren?
- 🐼 Hoe kunnen wij ons onderwijs daarvoor zo optimaal mogelijk inrichten, waarbij de volgende aspecten aan de orde komen: kwaliteitszorg, leerstofaanbod, didactisch handelen, differentiatie (afstemming), de rol van de leerlingen en begeleiding/zorg.

Als we praten over 21-eeuwse kennis en vaardigheden gaat het om zaken als samenwerken, communicatie, creativiteit, ICT-geletterdheid, sociale- en culturele vaardigheden, kritisch denken en probleem oplossend vermogen. De huidige maatschappij vraagt om mensen die kunnen ontwerpen, plannen en vooruitzien, initiatief tonen, ondernemend zijn en zich bewust zijn van de democratische processen die onder besluitvorming liggen en daaraan ook kunnen deelnemen. Op Innova zetten leerlingen hun eerste stap naar deelname aan deze maatschappij. Behalve het individuele en gedifferentieerde cognitieve leerstofaanbod, willen we dat leerlingen interactieve vaardigheden ontwikkelen en deze vanzelfsprekend gaan vinden. In onderstaand schema is dit aan de hand van de kernwaarden opgesteld door de Nederlandse Dalton Vereniging weergegeven.



Binnen het Daltononderwijs zijn leeropbrengsten en de persoonlijke ontwikkeling van de leerlingen onlosmakelijk met elkaar verbonden om te komen tot 'een mens zonder vrees'. Hierbij vormt vertrouwen de basis.

3.1 Missie en visie van de school

Dalton doe je niet, Dalton ben je!

De missie luidt:

Innova ziet het als haar taak leerlingen met respect en actieve aandacht voor alle levensovertuigingen, vanuit een veilige omgeving, op een inspirerende wijze voor te bereiden op de toekomst. De school doet dit onder andere door het aanbieden van Zien! en een Burgerschapslab vanaf groep 3.

Het Daltononderwijs is gebaseerd op de kernwaarden verantwoordelijkheid, zelfstandigheid en samenwerking, effectiviteit en reflectie waarbij de persoonlijke ontwikkeling van kinderen en leerkrachten tot zijn recht komt onder het motto "leren doe je samen".

In ons onderwijs worden niet alleen kennis en vaardigheden overgedragen, maar worden deze ook actief verworven.

Leren is per definitie iets wat de leerling doet binnen betekenisvolle activiteiten in dialoog met medeleerlingen en met de leerkracht, die de rol heeft van coach, inspirator en begeleider. Dit doet de leerkracht door de kinderen pedagogisch aan te spreken door de positieve zaken te benoemen maar ook door leerdoelen met ze te bepalen. Zo leren de kinderen steeds meer het initiatief te nemen voor hun eigen leerproces. De leerkrachten werken er heel bewust aan dat hun leerlingen zich gewaardeerd, competent en autonoom kunnen voelen. Dit gebeurt onder andere door de zelfstandigheid en verantwoordelijkheid van de kinderen te benadrukken: zelf je weektaak plannen, je werkplek kiezen, je werk nakijken. Alles wat de leerling zelf kan doen, doet de leerling, niet de leerkracht.

Op deze manier willen wij kinderen voorbereiden op het voortgezet onderwijs en de maatschappij waarvan ze deel (gaan) uitmaken.

Onze visie op ontwikkeling, leren en onderwijs

Volgens Helen Parkhurst (de grondlegster van het Daltononderwijs) heeft de wereld 'mensen zonder vrees' nodig. Dat zijn mensen, die zelfverzekerd en vol zelfvertrouwen zijn en die met een vooruitziende blik plannen kunnen ontwerpen en die hun verantwoordelijkheden nemen. Voor kinderen geldt, dat elk kind probeert zijn of haar omgeving zo goed mogelijk te begrijpen en hier positief mee om gaat. Belangrijk is dat onze school een veilig, ondersteunend klimaat biedt voor het ontdekken, begrijpen en zo zelfstandig mogelijk omgaan met die omgeving. Door elk kind te benaderen als een individu wordt de gelegenheid geboden tot persoonlijke groei.

Wij hebben de overtuiging dat een leerling vrijheid kan hanteren. Het is de taak van de leerkrachten om de leerlingen daarin te begeleiden. De leerlingen en de leerkrachten benaderen elkaar vanuit een houding van wederzijds respect, wat nadrukkelijk in het schoolklimaat tot uitdrukking komt. De leerkracht geeft het goede voorbeeld want een goed voorbeeld, doet goed volgen. Bijvoorbeeld door te benoemen wat wij van onszelf en van de kinderen verwachten, complimenten geven en tijdens negatief gedrag benoemen wat er in dat gedrag positief was. Maar ook door leerlingen individueel op gedrag aan te spreken en niet op de persoon.

3.2 De vijf kernwaarden

De kernwaarden binnen Daltononderwijs

In oktober 2019 heeft onze school een verlenging van de licentie voor 5 jaar gekregen van de Nederlandse Dalton Vereniging. De visitatiecommissie vond dat Innova een goed Daltonconcept heeft staan waardoor de school een zeer sterke Daltonschool is.

Binnen het daltononderwijs werd van oudsher uitgegaan van drie kernwaarden namelijk: vrijheid/verantwoordelijkheid, zelfstandigheid en samenwerken.

De Nederlandse Dalton Vereniging heeft er later twee kernwaarden aan toegevoegd.

Effectiviteit/doelmatigheid en reflectie.



1. Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen

“Freedom and responsibility together perform the miracle”

Vrijheid is noodzakelijk om eigen keuzes te kunnen maken en eigen wegen te vinden. Vrijheid in het daltononderwijs is de gelegenheid krijgen om het taakwerk zelf te organiseren. De opgegeven leerstof en de eisen die daaraan worden gesteld, de tijdslimiet, de werkafspraken en de schoolregels vormen de grenzen waarbinnen de leerlingen hun vrijheid leren gebruiken. Een leerling leert verantwoordelijkheid voor zichzelf en zijn omgeving te dragen, als zijn omgeving hem daarvoor de ruimte en mogelijkheden biedt. Door leerlingen meer vrijheid te bieden kunnen zij eigen keuzes maken en een actieve leerhouding ontwikkelen.

Maar vrijheid betekent niet dat alles zomaar kan en mag. Het is een taak van de leerkracht om iedere leerling een structuur te bieden om vrijheid binnen grenzen te leren hanteren.

Leerlingen krijgen de ruimte om te ontdekken en te experimenteren, maar worden tegelijk ook geconfronteerd met de relatie tussen wat ze doen en wat dat oplevert. Dat is voor leerlingen een geleidelijk leerproces, waarin zelfkennis en zelfinschatting een grote rol spelen.

Kinderen leren op Scola-Elburg verantwoordelijkheid te dragen voor hun omgeving, hun werk, hun eigen gedrag en de omgang met elkaar. Wij vragen ook aan de kinderen om te zorgen voor de leeromgeving zodat iedereen met plezier naar school gaat en dat elk kind goed en rustig kan werken in de klas. Wij dragen er samen zorg voor dat iedereen zich op school veilig voelt en in zijn/haar waarde wordt gelaten. We zijn met elkaar verantwoordelijk om de gemaakte regels en afspraken na te leven.



2. Zelfstandigheid

“Experience is the best and indeed the only real teacher”

Zelfstandig leren en werken op een daltonschool is actief leren en werken.

Een leerling wil doelgericht een klus klaren en is in staat om tijdens dit leerproces hulp te zoeken indien noodzakelijk. Deze manier van werken stimuleert het probleem-oplossend denken van een leerling. Om later als volwassene goed te kunnen functioneren, moet een leerling leren beoordelen welke beslissingen hij/zij moet nemen en wat de gevolgen daarvan zijn. De keuzevrijheid dwingt een leerling tot het nemen van zelfstandige beslissingen die voor hem effectief en verantwoord zijn.

Op onze school leren kinderen om stap voor stap een zelfstandige leerhouding te ontwikkelen. Van belang is dat zij hiervoor vaardigheden ontwikkelen die bijdragen aan deze houding. Zo leren we kinderen opdrachten te begrijpen, om te gaan met uitgestelde aandacht, hulp te vragen en hulp te bieden, taken te plannen en te bespreken wat goed gaat en wat kan worden verbeterd.



3. Samenwerken

“The school functions as a social community”

Een daltonschool is een **leef**gemeenschap waar leerlingen, leerkrachten, ouders, schoolleiding en bestuur op een natuurlijke en gestructureerde wijze samen leven en werken. Een daltonschool is ook een **leer**omgeving waar leerlingen en leerkrachten iets van en met elkaar leren. Doordat leerlingen samen met leerkrachten en medeleerlingen aan hun leertaken werken, leren zij met elkaar om te gaan en leren zij dat zij elkaar kunnen helpen. Het verwerven van kennis en vaardigheden in samenwerking met anderen kan het leren vergemakkelijken.

Leerlingen leren dat er verschillen bestaan tussen mensen. Ze leren naar elkaar te luisteren en respect te hebben voor elkaar. Als leerlingen met elkaar samenwerken, ontwikkelen ze sociale vaardigheden en leren ze reflecteren op de manier waarop ze leren, zoals het beoordelen van een eigen inbreng en die van een medeleerlingen, het aangaan van de dialoog, het leren omgaan met teleurstellingen en het ervaren van een meeropbrengst uit de samenwerking.

Het uiteindelijke doel is democratisch burgerschap. Een daltonschool is een oefenplek voor democratisering en socialisering.

Op Scola-Elburg leren we kinderen vaardigheden om goed samen te werken aan taken en opdrachten. Hiervoor gebruiken we werkvormen van Coöperatief Leren. Ook leren we kinderen debatteren, luisteren naar andere meningen en met respect omgaan met verschillen.



4. Effectiviteit/efficiency

“Efficiency measure “ a simple and economic reorganization of the school”

Effectiviteit: de hoofddoelstelling van Dalton is Parkhurst’s ‘Fearless human being’, de mens zonder vrees, die zich verantwoordelijk weet en voelt en die deze verantwoordelijkheid ook aankan. Het gaat om rendement op het terrein van onderwijsopbrengsten en op het terrein van persoonlijkheidsontwikkeling. In de Daltonvisie gaan we ervan uit, dat het werken aan deze persoonlijkheids-ontwikkeling in belangrijke mate bijdraagt aan het behalen van ambitieuze leerdoelen; het maximale uit leerlingen halen uitgaande van ieders talent. Een Daltonschool anno nu heeft ook nauwkeurig beschreven welke doelen ze precies wil halen qua persoonlijkheidsontwikkeling: wat kun je van onze leerlingen verwachten (in relatie tot hun leeftijd) ten aanzien van zelfstandigheid, vrijheid/ verantwoordelijkheid, samenwerking en reflectie.

Efficiency/doelmatigheid:

Een Daltonschool probeert zo efficiënt mogelijk aan haar doelen te werken. Onderwijsleertijd, middelen en instructie zo efficiënt mogelijk en op maat inzetten; zelfstandig werken als het kan, samenwerken als dat wenselijk is. Een Daltonschool leert haar leerlingen steeds meer verantwoordelijkheid te dragen voor het eigen leer- en ontwikkelingsproces, rekening houdend met individuele verschillen en persoonlijke leerdoelen. Daarvoor is het noodzakelijk, dat een leerling leert reflecteren op zijn eigen leerproces en leerresultaten en op zijn eigen persoonlijkheidsontwikkeling.

Vertrouwen is de basis. Een situatie, waarin de leerling echte verantwoordelijkheid krijgt en ook gevraagd wordt verantwoording af te leggen over wat hij gedaan heeft met het in hem gestelde vertrouwen. In deze visie op Dalton leert een leerling steeds meer zichzelf aan te sturen (zelfregulatie) en wordt ‘ownership’, of zelfs ‘leadership’ van de leerling steeds belangrijker. Hierbij speelt de nieuwe kernwaarde ‘reflectie’ een sleutelrol.

Kinderen leren op Scola-Elburg om doelgericht te werken aan een taak die zoveel mogelijk op maat gemaakt is. Ze gaan op een efficiënte en verantwoorde wijze om met onder andere hun leertijd.



5. Reflectie

“I would be the first to hear welcome criticism”

Het kritisch benaderen van onderwijskundige ontwikkelingen en inzichten is op een Daltonschool vanzelfsprekend. Iedere docent werkend op een Daltonschool reflecteert op zijn/haar onderwijspraktijk en professioneel handelen. Ook op schoolniveau vindt reflectie over het onderwijs voortdurend plaats.

Reflectie en evaluatie dragen in hoge mate bij tot een verkenning van de leerweg om het beoogde doel te bereiken.

Kinderen leren om na te denken over hun handelen betreffende de leerweg en de leerdoelen en zo nodig verbeterpunten te benoemen. Kinderen leren reflecteren op eigen gedrag en dat van medeleerlingen. Dit doen de leerlingen individueel en samen, onder andere aan de hand van hun weektaak.

3.3 De kernwaarden op leerkracht- en leerling niveau

Vrijheid/verantwoordelijkheid:

Wij verwachten van onze leerkrachten:

- ☹ dat ze om kunnen gaan met de begrippen vrijheid en verantwoordelijkheid.
- ☹ dat ze een taak op maat maken waarop een hoeveelheid(deels door de leerling zelf gekozen) onderwijsactiviteiten over een bepaalde tijdsperiode staat aangegeven die de leerlingen zelf kunnen plannen in de tijd.
- ☹ dat ze de leerling benaderen als een persoon in ontwikkeling die het schoolwerk als taak aanneemt en zich eigen maakt.
- ☹ dat ze de leerlingen op passende wijze begeleiden en sturing geven waar nodig aan de hand van ed onderwijsbehoeften.
- ☹ dat ze uitgaan van de mogelijkheden van hun leerlingen en dat hun handelen er op is gericht om de motivatie en het zelfvertrouwen van de leerlingen te vergroten.
- ☹ dat ze hun eigen verantwoordelijkheid nemen en verantwoording afleggen bij hun leidinggevende.
- ☹ dat ze de taak zien als een wederzijdse werkovereenkomst met hun leerling.
- ☹ dat ze hun leerlingen aanspreken op de eigen verantwoordelijkheid voor het leerproces.
- ☹ dat ze systematisch de vorderingen van hun leerlingen volgen.
- ☹ dat ze een doelmatige groepsinstructie (EDI) hanteren en instructie op aanvraag.

Wij verwachten van onze leerlingen:

- ☹ dat ze kunnen omgaan met de hun gegeven vrijheden en verantwoordelijkheden.
- ☹ dat ze op hun eigen wijze, niveau, tempo en volgorde hun taak kunnen verwerken, waarbij ze hun (deels zelf gekozen) onderwijsactiviteiten zelf kunnen plannen.
- ☹ dat ze blijk geven van het besef dat ze zelf eigenaar zijn van het eigen leerproces.
- ☹ dat ze zelf verantwoordelijkheid nemen en verantwoording af kunnen leggen aan de leerkracht.
- ☹ dat ze betrokken zijn bij de beoordeling van hun werk.
- ☹ dat ze zelf hun hulpmiddelen pakken.
- ☹ dat ze zelf kunnen bepalen wat de beste werkplek voor hen is op verschillende momenten.

Zelfstandigheid:

Wij verwachten van onze leerkrachten:

- ☹ dat ze een veilige omgeving creëren waarin hun leerlingen de ruimte krijgen om zelfstandig te leren.
- ☹ dat ze ruimte creëren voor hun leerlingen om hun talenten te ontdekken en te ontwikkelen.
- ☹ dat ze hun leerlingen uitdagen hun leertaken tot een goed einde te brengen, zodat de leerlingen succeservaringen op kunnen doen.
- ☹ dat ze om kunnen gaan met uitgestelde aandacht en dit ook toepassen.
- ☹ dat ze instrumenten aanbieden om de zelfstandigheid te vergroten, zoals taakbrief, planbord etc.
- ☹ dat ze voldoende “taakwerktijd” bieden aan hun leerlingen.
- ☹ dat ze hoge verwachtingen hebben, passend bij het kinf.

Wij verwachten van onze leerlingen:

- ☹ dat ze beslissen over de vormgeving van hun eigen leerproces, waarbij gekeken wordt naar keuze van activiteiten, taken en werkvormen.
- ☹ dat ze zichzelf uitdagen om hun taak tot een goed einde te brengen.
- ☹ dat ze initiatieven ontplooien.
- ☹ dat ze om kunnen gaan met uitgestelde aandacht.

- ☹ dat ze voldoende tijd nemen om zelfstandig te kunnen werken.

Samenwerken:

Wij verwachten van onze leerkrachten:

- ☹ dat ze in de samenwerking met de collega's constructief zijn met als doel samen de taak vorm te geven en het onderwijsaanbod constant te evalueren en waar nodig te verbeteren.
- ☹ dat ze hun leerlingen de kans bieden zich verder sociaal te ontwikkelen door het lokaal/de school zo in te richten dat dit een soort sociale oefenruimte wordt.
- ☹ dat ze in staat zijn het beste uit hun leerlingen te halen door ze veelvuldig in de gelegenheid te stellen om samen te werken met andere leerlingen.
- ☹ kennis hebben over coöperatieve werkvormen en de belangen hiervan en dat ze deze werkvormen ook inzetten in hun onderwijs.

Wij verwachten van onze leerlingen:

- ☹ dat ze binnen de gestelde kaders op een respectvolle manier met elkaar samenwerken, zodat de socialiteit en de groepsinteractie wordt bevorderd.
- ☹ dat ze de gangbare omgangsvormen binnen onze school respecteren.
- ☹ dat ze op een functionele (effectieve) wijze samenwerken.

Effectiviteit:

Wij verwachten van onze leerkrachten:

- ☹ dat ze het onderwijs zo inrichten dat er efficiëntie is qua tijd, ruimte en middelen, zodat het onderwijs is gericht op opbrengsten in de brede zin van het woord.
- ☹ dat ze onderwijs geven in een voorbereide leeromgeving.
- ☹ dat ze in staat zijn om een goed doordacht klassenmanagement te hanteren.
- ☹ dat ze het directe instructie model kunnen toepassen binnen de 'Daltonkaders' en de combinatie-groepen, waarbij groepen zo mogelijk verbonden worden met elkaar.
- ☹ dat ze een gevarieerd aanbod hanteren van didactische werkvormen.
- ☹ dat ze een gedifferentieerd leerstof-aanbod hanteren, wat tot uiting komt in de inrichting van de taak.

Wij verwachten van onze leerlingen:

- ☹ dat ze op een efficiënte manier omgaan met hun tijd, ruimte en middelen.
- ☹ dat ze zich eigenaar voelen van hun eigen leerproces.
- ☹ dat ze prestatief zijn ingesteld.

Reflectie:

Wij verwachten van onze leerkrachten:

- ☹ dat ze reflecteren op hun eigen onderwijskundig gedrag.
- ☹ dat ze ruimte bieden voor bezinning en reflectie.
- ☹ dat ze collega's positieve feedback en opbouwende kritiek kunnen geven en dat collega's hier naar kunnen handelen.
- ☹ dat ze hun leerlingen de gelegenheid bieden om zich te oefenen in het plannen, organiseren, regisseren, reflecteren en het initiatief nemen.
- ☹ dat ze hun leerlingen simuleren om stil te staan bij de eigen inbreng in leersituaties, dat ze nagaan welke gevoelens, wensen, belemmeringen en persoonlijke inzichten in het spel waren bij het leren.
- ☹ dat ze met hun leerlingen spreken over hun studie aanpak.
- ☹ dat ze belangstelling tonen voor het welbevinden van hun leerlingen.

- 👁️ dat ze hun leerlingen (zinnige) complimenten geven.
- 👁️ dat ze hun leerlingen feedback durven vragen op het eigen functioneren.
- 👁️ dat ze initiatieven nemen om elkaar te consulteren.

Wij verwachten van onze leerlingen:

- 👁️ dat ze zich bewust worden van het eigen kunnen door voor, tijdens en na het volbrengen van een leertaak terug te kijken op gemaakte keuzes en hieruit lering te trekken voor een volgende keer.
- 👁️ dat ze reflecteren op hun eigen gedrag en prestaties.
- 👁️ dat ze gebruiken maken van reflectie vooraf (plannen, taak overzien, strategie bepalen, aanpakgedrag, wat, waar wanneer hoe en met wie?), van reflectie tijdens (monitoring en bijstelling) en reflectie achteraf (evaluatie van product en proces, leerpunten benoemen en bijstellen van de planning)
- 👁️ dat ze met behulp van de leerkracht op de weektaak eigen leerdoelen kunnen opstellen en hierop ook kunnen reflecteren.
- 👁️ dat ze zelfstandig reflectieve vragen op de weektaak kunnen beantwoorden en dat dit hen tot nadenken aanzet.

Borging:

* Hoewel borging niet meer als kernwaarde wordt gezien binnen het daltononderwijs, willen we toch graag beschrijven hoe wij ervoor zorgen dat ons daltononderwijs en onze visie hierop geborgd wordt.

Aangezien we het onderdeel 'borging' zien als een organisatorisch aspect van ons onderwijs worden hieronder alleen de indicatoren op schoolniveau vermeld;

- 👁️ we hebben de Daltonontwikkeling beschreven in ons Daltonbeleidsplan en in dit Daltonboek waarbij het ontwikkelen, borgen en evalueren van ons beleid centraal staat.
- 👁️ onze Daltonidentiteit is terug te vinden in onze schoolgids, op de website, in dit Daltonboek en ander informatie materiaal (folders, flyers e.d.).
- 👁️ we zorgen ervoor dat alle leerkrachten de Daltonnascholing gaan volgen, volgen of hebben gevolgd.
- 👁️ we werken op Innova met een Daltoncoördinator.
- 👁️ om de kwaliteit van ons Daltononderwijs verder te borgen werken we met kijkwijzers. Minimaal twee maal per jaar worden alle groepen bezocht, waarbij aan de hand van deze kijkwijzers wordt gekeken of theorie en praktijk nog in overeenstemming zijn.

We volgen de vorderingen van onze leerlingen middels een geautomatiseerd leerlingvolgsysteem (Parnassys), Snappet en MRF. We participeren als school bij het Daltonnetwerk Groot-Zwolle.

4. Dalton in de praktijk

4.1 Dagkleuren

DALTONASPECTEN

Vrijheid / verantwoordelijkheid

Verantwoordelijkheid nemen voor de eigen planning.

Zelfstandigheid

Zelfstandig administreren.

Samenwerking

De samenwerkingsopdrachten plannen en uitvoeren.

Effectiviteit

Leerlingen worden meer eigenaar van hun eigen leerproces.

Iedere dag van de week wordt in de hele school aangegeven met een vaste kleur.

Deze kleuren structureren de week voor de kinderen, en helpen hen om een planning te maken.

De kleuren hangen in iedere groep. Iedere dag wordt de pijl op de goede dag geplaatst, zodat de kinderen in de onderbouw weten welke dag het is.

De dagkleuren zijn:

maandag	rood
dinsdag	groen
woensdag	bruin
donderdag	geel
vrijdag	blauw

4.2 Weektaak

DALTONASPECTEN

Vrijheid / verantwoordelijkheid

Vrijheid in de eigen planning en de uitvoering daarvan. Verantwoordelijkheid nemen voor de eigen gemaakte keuzes.

Vrijheid en afleggen verantwoordelijkheid in de keuze van het persoonlijke doel.

Verantwoordelijkheid voor het gezamenlijk klassendoel.

Zelfstandigheid

Zelfstandig administreren.

Samenwerking

Opdrachten in tweetallen of grotere groepen uitvoeren. Samen het werk kritisch evalueren of

het werk van een ander kritisch evalueren.
Onderlinge hulp.

Effectiviteit

Doordat door het taakwerk het onderwijs meer is toegesneden op de individuele leerling is er een grotere mate van effectiviteit.

Reflectie

Is het doel behaald? Reflectie op wekelijks wisselende reflectievraag op de achterkant van de weektaak. Reflectie op persoonlijke leerdoel.

Veel Daltonaspecten krijgen in het taakwerk een plek, zoals leren plannen, verantwoordelijkheid t.a.v. planning, verwerking en registratie, gerichte opdrachten tot samenwerking, differentiatie in leerstofaanbod, eigen inbreng van de leerling, individuele opdrachten tot herhaling/ verbreding of verdieping en reflectie op het eigen werk. Hoewel er een vrijheid en eigen verantwoordelijkheid is voor het taakwerk, menen we toch hoge eisen te moeten stellen aan het taakwerk. Een aantal eisen die we stellen:
Het taakwerk moet in de desbetreffende week geheel gemaakt/gedaan zijn. Wanneer dit niet het geval is en het is “verwijtbaar” niet af, dan gaat het werk mee naar huis. Ouders/verzorgers worden hiervan op de hoogte gebracht. Is het werk aan het eind van de week niet af in verband met oorzaken die buiten het gedrag van de leerling liggen en zijn de gestelde doelen wel behaald, gaat het werk niet mee naar huis. Het taakwerk moet er netjes en verzorgd uitzien (niet ‘af’, maar ‘goed af’).

Er is in de school een opbouw in het omgaan met de taak. Die opbouw betreft onder andere:

1. De tijd die op een dag/in een week aan de taak besteed wordt
2. Het aantal dagen waarvoor de taak is opgesteld (periode)
3. De omvang van de taak
4. Taakplanning/uitvoering
5. Planning en notatie
6. Evaluatie en reflectie
7. Lay-out

Ad 1. Taaktijd

De ene groep kan op het gebied van de totale taaktijd meer aan dan de andere. Het is aan de leerkracht om te beoordelen of meer mogelijk is. Natuurlijk kan er, waar nodig, naar leerlingen toe een meer individuele aanpassing op de taaktijd-afspraken plaatsvinden. Wanneer leerlingen een groter beroep moeten doen op verlengde of individuele instructie zal er minder taaktijd overblijven voor deze leerling. In de samenstelling van de taak dient hier rekening mee gehouden te worden, zodat elke leerling wel de succeservaring kan opdoen wanneer een taak af is. Ook is de taaktijd afhankelijk van de dag en bijzondere omstandigheden (of activiteiten) in de groep.

Ad 2. Taakperiode

Groep 1 heeft 3 verplichte opdrachten en groep 2 heeft 4 verplichte opdrachten per week. Vanaf groep 1 werken we met ‘papierene taken’.

Groep 3 en 4 werken met een dagtaak. Groep 5 t/m 8 werkt het hele jaar met een weektaak.

Ad 3. Taakinhoud (maatwerk)

Voor het opstellen van de taak wordt een digitaal format gebruikt. Deze taakbrief wordt door de leerkracht digitaal ingevuld.

Het taakwerk laat een duidelijke diversiteit zien in tijd, leerstof en manier van verwerking.

De volgorde waarin de taakopdrachten worden gemaakt staat de leerling vrij. De leerling dient wel rekening te houden met de geplande instructies die voor sommige taakopdrachten nodig zijn.

Als een leerling werkt volgens een groepsplan of een individueel handelingsplan, wordt deze concreet vertaald naar taakopdrachten en op het individuele niveau afgestemd.

In het omgaan met tempo- en niveauverschillen binnen de taak schuilt het vakmanschap van de leerkracht.

Op de taak kan worden aangegeven wanneer instructie vooraf verplicht is. Hiervoor worden de letters **n.i.** (na instructie) gebruikt. Vooraf aan de instructie mag die opdracht dan niet worden gemaakt.

Op de taak kan worden aangegeven of er bij de opdracht moet worden samengewerkt met het maatje. Hiervoor wordt het 'S' –teken gebruikt.

Met de dagkleur wordt aangegeven wanneer wordt gestart met een opdracht en wanneer de opdracht af is. Op deze manier is er voor zowel de leerling als de leerkracht te zien of de planning juist was.

De meeste opdrachten zijn geschikt als taakwerk.

De leerkracht kan in samenspraak met de leerling een persoonlijk doel opstellen voor de leerling waaraan de leerling extra moet werken. Dit kan bijvoorbeeld aan de hand van keuzewerk.

Ad 4. Taakplanning/uitvoering

De weektaak start op maandag en hij wordt afgerond op vrijdag. De taak dient altijd af te zijn. Zo niet dan wordt gekeken naar:

- a. werkhouding van het kind.
- b. inhoud van de taak (teveel of te moeilijk?)
- c. externe attributies

Ad 5. Planning en notatie

Naarmate het kind meer vrijheid krijgt bij het plannen van zijn werkzaamheden, heeft hij/zij ook meer handvatten nodig om dit te kunnen doen. Ook moet voor leerkracht en kind zichtbaar zijn hoe ver hij gevorderd is. In mijnweektaak.com gaan de kinderen vanaf groep 5 het werk zelf plannen voor de week waarbij de leerkracht goed heeft aangegeven of er eerst een instructie vooraf nodig is en of er samengewerkt moet worden.

Ad 6. Evaluatie en reflectie

Het leren van de vaardigheden die het kind nodig heeft om goed/verantwoordelijk met de taak om te kunnen gaan is een proces wat onze nadrukkelijke aandacht heeft.

De leerkracht bespreekt de voorwaarden om zelfstandig en in vrijheid aan het taakwerk te werken regelmatig met de kinderen. Belangrijke vragen die daarbij moeten worden beantwoord: "Voor welke problemen kwam je te staan, hoe heb je ze opgelost en wat heb je ervan geleerd?"

De leerkracht zal dit zowel groepsgewijs als individueel doen. Het zal dan gaan over voorwaarden als planning, gestelde doelen, samenwerken, netheid, inzet, zelfstandig problemen oplossen, rekening houden met elkaar e.d.

Leerlingen geven, middels het kleuren van de duim op de taak, of het gemaakte werk begrepen (duim omhoog) is of dat ze de stof nog lastig vinden (duim omlaag). Tevens reflecteren de leerlingen op hun eigen handelen en werken. Dit gebeurt middels het reflectiewiel wat achter op de taak staat vanaf groep 3. Daarnaast verwoorden de leerling een persoonlijk leerdoel voor de komende week en reflecteren ze hier aan het eind van de week ook op. Ze beslissen dan ook of dit persoonlijke leerdoel opnieuw wordt gebruikt of dat het tijd is voor een nieuw leerdoel.

Ad 7. Lay-out

Groep 1/2

In de ochtendkring wordt besproken welke dag het is en wordt op het dag/maand/seizoen-bord aangegeven. Op de taak van de kleutergroepen geeft een kind met een kleurtje aan op welke dag hij/zij de taak gemaakt heeft. Op vrijdag worden de taken voor de hele week ingepland d.m.v. het kleuren van de planning. Het doel van de opdracht zal zoveel mogelijk met symbolen worden beschreven, zodat het voor het kind duidelijk is. Daarnaast worden de doelen ook verwoord op de weektaak, zodat het ook voor ouders duidelijk is waar aan gewerkt is.

Groep 3

Groep 3 werkt met een taak met pictogrammen en de doelen zullen uitgeschreven worden en daar waar mogelijk aangevuld worden met symbolen.



Groep 4 t/m 8

Groep 4 t/m 8 werkt met een schriftelijke taak. Hierin staat het werk wat gemaakt kan worden incl. de doelen.

4.3 Dagitme/weekplanning

DALTONASPECTEN

Vrijheid / verantwoordelijkheid

De kinderen voelen zich medeverantwoordelijk voor het verloop van de dag. Het stimuleert het taakbesef.

Zelfstandigheid

Het dagritmepakket en het dagritmekaarten zijn een voorstadium van het leren plannen. Leerlingen in de bovenbouw leren zelfstandig de klassikale planning te bekijken en hun eigen planning hier op aan te passen.

Samenwerking

Ook bij het samen plannen van samenwerkingsopdrachten is het dagritme een welkom hulpmiddel.

Effectiviteit

Door het zichtbaar maken van het dagritme zijn de kinderen beter in staat hun activiteiten te plannen.

Reflectie

Het zichtbaar maken van het dagritme is een hulpmiddel bij de reflectiemomenten.

Iedere dag van de week wordt in de hele school aangegeven met een vaste kleur. Deze kleuren structureren de week. De dagkleuren zorgen door de hele school heen voor een ordening van de week. Daarnaast hanteren we in de verschillende groepen aanvullende materialen om de kinderen steun te bieden bij het ordenen van tijd en bezigheden.

Groep 1/2

Een hulpmiddel om de dagindeling in de kleutergroepen zichtbaar te maken en te ordenen zijn de dagritmekaarten. Op het bord in de klas wordt het dagritme aangegeven. Op de dagritmekaarten staan afbeeldingen die de verschillende activiteiten voorstellen die voor de bewuste dag gepland staan. Deze dagritmekaarten worden aan het begin van de dag, voordat de kinderen op school komen, in de juiste volgorde gehangen.

Groep 3 t/m 8

Ook de dag ordening in de groepen 3 t/m 8 kent een vast dagritme. Net als bij de kleutergroepen wordt het dagritme ook voor de leerlingen zichtbaar gemaakt. Vanaf groep 3 wordt hiervoor gebruik gemaakt van kaartjes op het bord. Hierop kunnen de leerlingen o.a. zien op welk moment van de dag welke instructie wordt gegeven door de leerkracht.

4.4 Handelingswijzers en symbolen

DALTONASPECTEN

Vrijheid / verantwoordelijkheid

Symbolen verschaffen duidelijkheid, zodat het kind verantwoordelijkheid kan nemen voor de eigen keuzes. Daarnaast geven ze ook de mate van vrijheid aan.

Zelfstandigheid

Kijkend naar het symbool kan het kind zelfstandig beslissingen nemen, zonder dat iets aan de leerkracht hoeft te worden gevraagd.

Samenwerking

Door de symbolen te respecteren, houdt het kind rekening met anderen. Daarnaast weet het kind wanneer het iets aan iemand anders mag vragen in de situatie van uitgestelde aandacht.

Effectiviteit

Door het gebruik van symbolen kan de tijd van de leerkracht voor de leerlingen effectiever worden gebruikt.

Reflectie

De leerlingen kunnen a.d.h.v. handelingswijzers nagaan of zij de juiste stappen nemen.

Op verschillende plaatsen in de school worden symbolen / handelingswijzers gebruikt.

Bijvoorbeeld:

WC-symbolen:

Uit het oogpunt van zelfstandigheid, wordt de gang naar de WC geregeld middels symbolen, die per groep kunnen verschillen maar aan de hand waarvan het kind steeds zelf kan zien of het naar de WC kan.

Hand omhoog:

Als de leerkracht de aandacht wil van de groep steekt hij/zij de hand omhoog. De leerlingen volgen. Hiermee maak je zichtbaar dat er aandacht wordt gevraagd. Er vindt bij dit gebaar alleen ondersteuning d.m.v. aftellen of een klap in de hand plaats als er teveel rumoer in de klas is.



Om het geluid in de klas te reguleren kunnen de leerkrachten gebruik maken van de handelingswijzer geluidsniveau. M.b.v. een magneet/wasknijper kan de leerkracht het niveau van het geluid aangeven.

Stem volume		
4		hulpsysteem
3		propaganda
2		instructies
1		politiek
0		geen stem

Time-timer:

Door middel van de time-timer (de klok of op het digibord) kunnen de kinderen zien hoeveel tijd er is om ergens aan te werken.



Samenwerken:

Op de taak staat als symbool voor het samenwerken een S. De kinderen weten dan dat ze de opdracht samen moeten maken.

Hulpje van de dag/klussendienst:

In Innova I wordt dit aangegeven door een pijl bij de foto van de maatjes.

In Innova II en III hangt er in het lokaal een overzicht van de taken die elk kind die week moet uitvoeren.

Zelfstandigheid tijdens taakwerk

Voor het zelfstandig werken wordt er in de groep een handelingswijzer gebruikt. Groep 1/2 werkt met de 'Beertjes van Meichenbaum'. Voor groep 3 t/m 8 hangt er een handelingswijzer op het bord waar de kinderen op kunnen kijken als ze even niet meer weten hoe ze moeten handelen tijdens het zelfstandig werken.

Zelfstandig werken:	
	Het lukt niet. Wat nu?
	Lees de opdracht nog eens goed over.
	Denk goed na. Weet je het nu?
	Het lukt nog niet.
	Ga door met de volgende opdracht!
	Op het moment dat het kan, vraag je om hulp.

Nakijktafel

Vanaf Innova II wordt er een nakijktafel gehanteerd. Hier hangt een handelingswijzer hoe de kinderen moeten nakijken, wat ze mogen doen bij weinig fouten en wat ze moeten doen bij veel fouten.

nakijktafel		
<p>1 aan de nakijktafel met max. 2 kinderen</p>	<p>2 gekleurde pen krul per opdracht</p>	<p>3 fouten noteren voor de rode lijn</p>
<p>4 sticker....</p>	<p>5 verbeteren.....</p>	<p>6 inleveren in de laotjes</p>
<p>bij 0 of 1 of 2 of 3 fout</p>	<p>... bij 4 of meer fout fouten goed bekijken!</p>	<p>....in de vraagbak als je extra hulp nodig hebt.</p>

Gangkaartjes

In alle groepen wordt gewerkt met gangkaartjes. Leerlingen nemen een kaartje met hun naam met een groene en gele kant mee als ze buiten de klas gaan werken. Als de leerling niet werkt op de afgesproken manier (anderen afleiden, concentratie, geluidsniveau etc.) wordt zijn of haar gangkaartje op geel gedraaid door een leerkracht of geluidsbewaker. Als de leerling nogmaals niet volgens de gemaakte afspraken werkt dan wordt het kaartje door een leerkracht of geluidsbewaker opgepakt en op het bureau van de desbetreffende leerkracht gelegd. De leerling gaat dan terug naar de klas. In de klas voert de leerkracht op een moment dat hier ruimte voor biedt een kort reflectief gesprek met de leerling. Hierna mag de leerling (afhankelijk van wanneer het kaartje is ingenomen) 1, 2 of 3 dagen niet buiten de gang werken.

Op de gang aan het werk? Gangkaartje!

1 Je neemt alle spullen die je nodig hebt mee: - Pen/potlood - Schriften - Werktaak - Gangkaartje	2 Je zoekt een plek en legt je gangkaartje met de groene kant naar boven.	3 Je gaat aan het werk en werkt met je klasmaat. Je blijft zoveel mogelijk op je plek zitten.
4 Als de geluidsbewaker of de juf vindt dat je teveel lawaai maakt of anderen afleidt, dan mogen zij je kaartje omdraaien naar de gele kant.	5 Als de geluidsbewaker of de juf nogmaals vindt dat je teveel lawaai maakt of anderen afleidt, dan pakken zij je kaartje en brengen die naar de juf. Je pak je spullen en gaat in je klas verder werken.	6 Je kaartje nu rood of geel op het bureau van de juf/leerkracht? Dan krijg je hem op volgende of volgende of volgende op het bureau van de juf terug? Dan krijg je hem op volgende terug.

Voor de klassenhulp/geluidsbewakers:

- In bent zelf gewoon aan het werk.
- Als je iemand lawaai hoort maken dan loop je er heen en erai je zij/haar kaartje om.
- Lijst het kaartje al opgezet? Dan pak je het kaartje er die leg je op het bureau van de juf.

5. De taak

DALTONASPECTEN

Vrijheid / verantwoordelijkheid

Vrijheid in de eigen planning en de uitvoering daarvan. Verantwoordelijkheid nemen voor de eigen gemaakte keuzes.

Vrijheid en afleggen verantwoordelijkheid in de keuze van het persoonlijke doel.

Verantwoordelijkheid voor het gezamenlijk klassendoel.

Zelfstandigheid

Zelfstandig administreren.

Samenwerking

Opdrachten in tweetallen of grotere groepen uitvoeren. Samen het werk kritisch evalueren of het werk van een ander kritisch evalueren. Onderlinge hulp.

Effectiviteit

Doordat door het taakwerk het onderwijs meer is toegesneden op de individuele leerling is er een grotere mate van effectiviteit.

Reflectie

Is het doel behaald? Reflectie op wekelijks wisselende reflectievraag op de achterkant van de weektaak. Reflectie op persoonlijke leerdoel.

Veel Daltonaspecten krijgen in het taakwerk een plekje, zoals leren plannen, verantwoordelijkheid t.a.v. planning, verwerking en registratie, gerichte opdrachten tot samenwerking, differentiatie in leerstofaanbod, eigen inbreng van de leerling, individuele opdrachten tot herhaling/verbreding of verdieping en reflectie op

het eigen werk. Hoewel er een vrijheid en eigen verantwoordelijkheid is voor het taakwerk, menen we toch hoge eisen te moeten stellen aan het taakwerk. Een aantal eisen die we stellen:

- 🕒 Elke les heeft een doel en de leerlingen werken aan dit doel tijdens instructie en zelfstandig werken.
- 🕒 Mocht het doel niet behaald worden kan de leerling extra oefenen aan deze doelen m.b.v. het keuzewerk.
- 🕒 Het taakwerk moet er netjes en verzorgd uitzien (niet 'af', maar 'goed af').

Er is in de school een opbouw in het omgaan met de taak. Die opbouw betreft onder andere:

- 🕒 De tijd die op een dag/in een week aan de taak besteedt wordt
- 🕒 Het aantal dagen waarvoor de taak is opgesteld (periode)
- 🕒 De omvang van de taak
- 🕒 De onderdelen van de taak.
- 🕒 De differentiatie in de taak.

Taaktijd

De ene groep kan op het gebied van de totale taaktijd meer aan dan de andere. Het is aan de leerkracht om te beoordelen of meer mogelijk is. Natuurlijk kan er, waar nodig, naar leerlingen toe een meer individuele aanpassing op de taaktijd-afspraken plaatsvinden. Wanneer leerlingen een groter beroep moeten doen op verlengde of individuele instructie zal er minder taaktijd overblijven voor deze leerling. In de samenstelling van de taak dient hier rekening mee gehouden te worden, zodat elke leerling wel de succeservaring kan opdoen wanneer een taak af is. Ook is de taaktijd afhankelijk van de dag en bijzondere omstandigheden (of activiteiten) in de groep.

De volgende tijden zijn richtlijnen/ gemiddelden. Afhankelijk van de dag en andere activiteiten in de groep kan dit anders zijn.

groep	per dag	per week
1	-	1.30 uur
2	-	2.30 uur
3	1.00 uur	5.00 uur
4	1.00 uur	5.00 uur
5	1.30 uur	7.30 uur
6	1.30 uur	7.30 uur
7	2.00 uur	10.00 uur
8	2.00 uur	10.00 uur

Taakperiode

Groep 1 heeft 3 verplichte opdrachten en groep 2 heeft 4 verplichte opdrachten per week. Vanaf groep 1 werken we met 'papierne taken'. Groep 3 werkt met een dagtaak. Groep 4 werkt tot aan de meivakantie

met een dagtaak. Na de meivakantie met een weektaak. Groep 5 t/m 8 werkt het hele jaar met een weektaak.

Taakinhoud (maatwerk)

Voor het opstellen van de taak wordt een digitaal format gebruikt. Deze taakbrief wordt door de leerkracht digitaal ingevuld.

Het taakwerk bevat diverse opdrachten. Naast de verplichte opdrachten staan in de taak ook plusopdrachten. Deze zijn zo ingericht dat ze in alle redelijkheid binnen de beschikbare taaktijd gemaakt kunnen worden.

De volgorde waarin de taakopdrachten worden gemaakt staat de leerling vrij.

Als een leerling werkt volgens een groepsplan of een individueel handelingsplan, wordt deze concreet vertaald naar taakopdrachten en op het individuele niveau afgestemd.

In het omgaan met tempo- en niveauverschillen binnen de taak schuilt het vakmanschap van de leerkracht.

Op de taak kan worden aangegeven wanneer instructie vooraf verplicht is. Hiervoor wordt het 'n.i.' op de taak gezet. Vooraf aan de instructie mag die opdracht dan niet worden gemaakt.

Op de taak kan worden aangegeven of er bij de opdracht moet worden samengewerkt met het maatje. Hiervoor wordt het S –teken gebruikt.

Met de dagkleur wordt aangegeven wanneer wordt gestart met een opdracht en wanneer de opdracht af is. De meeste opdrachten zijn geschikt als taakwerk.

Naast de leerstofgebieden staan op de taak ook vermeld:

* computeropdrachten

* de taakevaluatie door leerlingen.

*vanaf groep 4 de eigen doelstelling(en) van de leerling met evt. het daarbij behorende extra werk of keuzewerk.

Taakplanning/uitvoering

De weektaak start op maandag en hij wordt afgerond op vrijdag. De taak dient altijd af te zijn. Zo niet dan wordt gekeken naar:

- a. werkhouding van het kind.
- b. inhoud van de taak (teveel of te moeilijk?)

Als de taak niet af is, terwijl dit wel had gekund, rekening houdend met de mogelijkheden van het kind, wordt de taak aan het einde van de taakperiode meegegeven naar huis waar het afgemaakt moet worden en na het weekend ingeleverd. Ouders/verzorgers worden hiervan op de hoogte gesteld aan het begin van het jaar via de nieuwsbrief.

Planning en notatie

Naarmate het kind meer vrijheid krijgt bij het plannen van zijn werkzaamheden, heeft hij/zij ook meer handvatten nodig om dit te kunnen doen. Ook moet voor leerkracht en kind zichtbaar zijn hoe ver hij gevorderd is. Elke opdracht kent daarom twee dagkleurvakken. Eén om in te kleuren met de 'start- dagkleur' en één om in te kleuren met 'klaar-dagkleur'. In één oogopslag kan zo worden gezien of de opdrachten niet te moeilijk/te veel zijn voor de individuele leerling. Het vakje voor de 'start-dagkleur' wordt vanaf midden groep 4 gebruikt als planningsvakje. Aan het begin van deze periode geeft de leerkracht de startkleur aan. Aan het eind van groep 4 plannen de leerlingen het taakwerk zelf. Ook noteert de leerling welke keuzewerkopdracht hij/zij gedaan heeft.

Evaluatie en reflectie

Het leren van de vaardigheden die het kind nodig heeft om goed/verantwoordelijk met de taak om te kunnen gaan is een proces wat onze nadrukkelijke aandacht heeft.

De leerkracht bespreekt de voorwaarden om zelfstandig en in vrijheid aan het taakwerk te werken regelmatig met de kinderen. Belangrijke vragen die daarbij moeten worden beantwoord: "Voor welke problemen kwam je te staan, hoe heb je ze opgelost en wat heb je ervan geleerd." De leerkracht zal dit zowel groepsgewijs als individueel doen. Het zal dan gaan over voorwaarden als planning, samenwerken, netheid, inzet, zelfstandig problemen oplossen, rekening houden met elkaar e.d. Op de taakbrief evalueren de leerlingen hun taakwerk. Op de achterzijde van de taak beantwoorden de leerlingen een reflectievraag die door de leerkracht is opgesteld en evalueren ze hun persoonlijke doel (groep 4 t/m8). Daarnaast stellen ze een nieuw persoonlijk doel op voor de nieuwe week.

Zelfsturing

Zelfsturing doet een beroep op de leerlingen om zelf te kunnen benoemen waarvoor nog meer geoefend zou moeten worden. Op de taakbrief nemen de kinderen vanaf groep 4 een eigen leerdoel op voor de volgende weektaak (bv ik wil de tafel van 6 nog meer oefenen / ik wil het taallesje netter opschrijven / ik wil de startdagkleuren nauwkeuriger invullen etc.)

Beoordeling

Het kind heeft ook recht op individuele feedback van de leerkracht. In de kleutergroepen vindt dit plaats tijdens de kring, tijdens het werken of na de werkles. Vanaf het moment dat de kinderen voldoende kunnen lezen in groep 3, gebeurt dit in de vorm van een schriftelijke feedback. De leerkracht geeft de beoordeling van een toets aan op de achterkant van de taak.

Lay-out

De lay-out van de taakbrieven is door de hele school uniform. We onderscheiden hierbij 5 lay-outs, nl. de weektaak van groep 1/2, de dagtaak van groep 3, de dagtaak van begin groep 4 tot de meivakantie en de weektaak vanaf de meivakantie groep 4 en de weektaak van groep 5 t/m 8.. Naast de opdrachten staan op de taakbrief ook in ieder geval vermeld:

- de naam van het kind - de groep
- de datum en/of het weeknummer
- het logo van de school
- ruimte voor reflectie en evaluatie

6. Keuzewerk

DALTONASPECTEN

Vrijheid / verantwoordelijkheid

De kinderen hebben de vrijheid om zelf te kiezen wat ze willen leren. Hun keuze moeten ze ook waarmaken. Ze zijn verantwoordelijk voor de uitvoering.

Zelfstandigheid

De keuzes worden zelfstandig gemaakt. Ook de uitvoering gebeurt zelfstandig. Op verzoek van de leerling zal de leerkracht helpen en suggesties geven.

Samenwerking

Sommige opdrachten kunnen alleen samen gedaan worden. Bij andere bestaat de mogelijkheid om ze alleen of samen te doen.

Effectiviteit

Wanneer een leerling zich de vaardigheid eigen maakt via materiaal dat past bij de eigen interesse en doelstelling zal de effectiviteit van de activiteit worden verhoogd.

Reflectie

Na elk keuzemoment wordt gereflecteerd op de activiteit.

In groep 1/2 is het keuzewerk datgene wat de leerkracht aangeeft op het kiesbord. Vanaf groep 3 wordt op de taak keuzewerk aangegeven. Keuzewerk is een onderdeel van de weektaak die de kinderen plannen voor die week en maken in die week. Tijdens het keuzewerk mogen de leerlingen een opdracht kiezen dat aansluit bij het leerdoel dat zij zichzelf hebben gesteld (zie 7.Doelenboom). Of de leerlingen maken in overleg met de leerkracht een keuzewerk activiteit.

Wat het keuzewerk is:

Een educatieve activiteit; de scheidslijn educatief-recreatief is niet altijd scherp te trekken (ganzenborden is bijvoorbeeld een telactiviteit in groep 3)

- 🕒 Een vast onderdeel van de dag- of weektaak
- 🕒 In de kleutergroepen wordt het keuzewerk door de leerling zelf ingepland via het keuzebord. Het materiaal staat in de klas.
- 🕒 Het keuzewerk is in principe zelfcorrigerend, al zal de leerkracht ook hierbij volgen wat de leerlingen doen en welke kwaliteit ze leveren.
- 🕒 Aan/met het keuzewerk kan zowel individueel of samen worden gewerkt.
- 🕒 Vanaf groep 3 staat het keuzewerk op de taak van de leerling.

Bij het keuzewerk staan dezelfde doelen centraal als de doelen die worden behandeld in de blokken van de methodes. Als er in het blok van rekenen het uitrekenen van inhoud behandeld wordt, dan zal dit ook in de keuzekast van rekenen te vinden zijn. Dit kan bijvoorbeeld een werkblad zijn, maar ook een extra instructiefilmpje of online spel.

7. Doelenboom

DALTONASPECTEN

Vrijheid / verantwoordelijkheid

De kinderen voelen zich medeverantwoordelijk voor het behalen van het doel.

Zelfstandigheid

Zelfstandig de lesstof verwerken en kritisch het eigen werk evalueren.

Samenwerking

Samen het werk kritisch evalueren of het werk van een ander kritisch evalueren. Onderlinge hulp bij uitgestelde aandacht.

Effectiviteit

Doordat door de instructie meer is toegesneden op de individuele leerling is er een grotere mate van effectiviteit.

Reflectie

Voor en tijdens de instructie en na de verwerking wordt ruimschoots gelegenheid geboden tot evaluatie en reflectie.

Eigenaarschap leerlingen is de mate waarin leerlingen verantwoordelijkheid nemen over hun eigen leerproces. Door leerlingen meer eigenaarschap in het leerproces te leren nemen, kan de intrinsieke motivatie van leerlingen toenemen en kunnen de leerprestaties verbeteren. Dit is niet alleen belangrijk voor succes op school, maar ook voor hun verdere leven. Om de eigenaarschap te vergroten werken we vanaf groep 2 met de doelenboom. In elke klas is een 'boom'. In de boom hangen stukken fruit met daarop een persoonlijk leerdoel van de leerling. Elke leerling heeft een aapje die, via de stam, klimt naar het doel. Hoe vaak het aapje klimt is vooraf met de leerling afgesproken want dit zijn de stappen die het kind wil maken om het doel te bereiken.

In groep 2 kan een kind bijv. het doel bedacht hebben als 'ik kan de 1 schrijven' of 'ik kan een rendier tekenen' maar ook kan de leerkracht meer sturen door bijv. 'ik kan kleuren binnen de lijntjes' of 'ik kan mijn veters strikken'. Vanaf groep 3 zijn de persoonlijke leerdoelen meer gerelateerd aan de lesdoelen. In een gesprek met de leerkracht wordt besproken wat het kind graag wil leren, welke stappen het gaat nemen om het leerdoel te behalen, welke 'bewijslast' de leerling laat zien dat het leerdoel behaald is en hoe lang de leerling erover gaat doen. Dit gesprek vindt plaats m.b.v. een gespreksformulier en er vindt elke 14 dagen een gesprek tussen de leerkracht en leerling plaats. Voor het gesprek reflecteert de leerling a.d.h.v. vragen op zijn vorderingen en dit wordt tijdens het gesprek besproken.

8. Instructie

DALTONASPECTEN

Vrijheid / verantwoordelijkheid

De kinderen voelen zich medeverantwoordelijk voor het behalen van het lesdoel.

Zelfstandigheid

Zelfstandig de lesstof verwerken en kritisch het eigen werk evalueren.

Samenwerking

Opdrachten in tweetallen of grotere groepen uitvoeren. Samen het werk kritisch evalueren of het werk van een ander kritisch evalueren. Onderlinge hulp bij uitgestelde aandacht. Coöperatieve werkvormen tijdens instructie.

Effectiviteit

Door het hanteren van het Directie Instructie Model kan de tijd van de leerkracht voor de leerlingen en de verwerkingstijd van de leerlingen effectiever gebruikt worden. Doordat door de instructie meer is toegesneden op de individuele leerling is er een grotere mate van effectiviteit.

Reflectie

Voor en tijdens de instructie en na de verwerking wordt ruimschoots gelegenheid geboden tot evaluatie en reflectie.

Naast zelfstandigheid, verantwoordelijkheid, samenwerken en reflectie wordt effectiviteit/doelmatigheid als een van de kernwaarden van Dalton genoemd. Het Daltononderwijs is gericht op een efficiënte inzet van tijd, mensen en middelen. De taak als drager van de te leren vaardigheden en kennis biedt optimaal gelegenheid om tot een doelmatige inrichting te komen. Als Daltonschool zoeken wij gericht naar mogelijkheden om onze leerlingen tenminste voor een deel eigenaar te maken van hun eigen leerproces. Wij hechten grote waarde aan zelfregulerend leren en beogen de leerlingen zo te begeleiden, dat ze de verantwoordelijkheid voor het eigen leerproces in steeds grotere mate aankunnen. De leerling krijgt naast de geplande instructies ook tijd om zelf aan het werk te gaan. Hij kan zelf binnen die zelfstandig werktijd bepalen hoe hij het meest effectief kan werken aan de taken en oefeningen, die hij moet doen. Natuurlijk moet zijn taak wel af, maar hij kan –binnen grenzen– zelf bepalen of hij wat meer tijd in Rekenen dan wel Taal investeert, of hij een extra instructie volgt voor Spelling of een extra oefening doet op de computer. Hij kan werken aan taken in zijn eigen tempo met zijn eigen aanpak, alleen of juist samen met klasgenoten. Hij kan ervoor kiezen aan zijn taken te werken in het eigen klaslokaal of om daarvoor een stiltewerkplek op te zoeken.

Bij het geven van instructie wordt de groep vaak verdeeld in niveaugroepen. Hierbij kijkt de leerkracht onder andere naar de uitslagen van de gemaakte methodetoetsen. In de individuele handelingsplannen staat beschreven hoe vaak en waaraan de leerling, samen met de leerkracht, werkt.

9. Instructie op aanvraag

DALTONASPECTEN

Vrijheid / verantwoordelijkheid

De kinderen voelen zich medeverantwoordelijk voor het behalen van het lesdoel.

Zelfstandigheid

Zelfstandig de lesstof verwerken en kritisch het eigen werk evalueren.

Samenwerking

Opdrachten in tweetallen of grotere groepen uitvoeren. Samen het werk kritisch evalueren of het werk van een ander kritisch evalueren.

Effectiviteit

Doordat door de instructie meer is toegesneden op de individuele leerling is er een grotere mate van effectiviteit.

Reflectie

Voor en tijdens de instructie en na de verwerking wordt ruimschoots gelegenheid geboden tot evaluatie en reflectie.

Instructie op aanvraag heeft betrekking op het zelfstandig werken. Tijdens het werken op de weektaak of het verwerken van een opdracht reflecteren leerlingen op het gemaakte werk, merken de leerlingen dat ze het lastig vinden dan kunnen ze instructie aanvragen. Ze vragen instructie aan door hun naam en de taak/opdracht op een whiteboard te schrijven die ingedeeld is per vak (rekenen, taal, spelling, begrijpend lezen) Nadat ze instructie hebben aangevraagd kunnen ze verder werken aan hun taak, de leerkracht is op de hoogte van de instructie en geeft deze aan de leerling op een daarvoor passend moment.

De leerkracht kan hierdoor gericht instructie aanbieden aan leerlingen die hier behoefte aan hebben.

Leerlingen die hier geen behoefte aan hebben en hun werk begrijpen en voldoende maken kunnen verder werken aan hun weektaak. Hierdoor vergroot men het leerrendement in de groep en bij de individuele leerlingen. Daarnaast geeft het de leerlingen eigenaarschap en verantwoordelijkheid over het eigen leerproces.

10. Zelfcorrectie

DALTONASPECTEN

Vrijheid / verantwoordelijkheid

Verantwoordelijkheid nemen voor de eigen manier van corrigeren. Hulp/uitleg vragen als je merkt dat er veel fouten zijn gemaakt.

Zelfstandigheid

Zelfstandig nakijken

Samenwerking

In varianten waarbij je elkaar of samen corrigeert.

Effectiviteit

Wanneer de leerlingen hun eigen werk corrigeren dan wordt er een extra 'leermoment' gecreëerd, waardoor de effectiviteit zal toenemen.

Reflectie

Zelfcorrectie is een uitstekende vorm van reflectie.

Kind of leerkracht

Wij hechten grote waarde aan het zelf corrigeren door de kinderen. Dit geldt zowel voor de opdrachten die binnen de taak worden gedaan als voor opdrachten daarbuiten.

Zelfcorrectie heeft een aantal voordelen:

1. Het kind krijgt meteen feedback op zijn werk. Hij hoeft niet te wachten tot hij het werk pas later terugkrijgt van de leerkracht.
2. Het heeft een duidelijk leereffect, omdat het kind, als het een fout ontdekt, zich meteen zal afvragen hoe deze fout kon ontstaan.
3. Het geeft de kinderen hierdoor een beter inzicht in wat ze kunnen en bij welke zaken ze hulp moeten vragen van de leerkracht.
4. De leerkracht heeft hierdoor meer tijd om kinderen individueel te begeleiden.

In de kleutergroepen is veel materiaal voorhanden dat zelfcorrigerend is. Daarnaast leren de leerlingen om kritisch naar de eigen resultaten te kijken. (Wat ging vooral goed,

wat zou nog beter/anders kunnen?) Waar mogelijk zetten we ook in de daarop volgende groepen zelfcorrigerende materialen in. Met name bij het keuzewerk. In de loop van groep 3 mag een leerling bepaalde opdrachten al zelf corrigeren als een leerling dit aan kan. Naarmate de kinderen ouder worden is er steeds meer mogelijk. In de hogere groepen wordt dit geleidelijk uitgebreid. Het streven is, om de kinderen zo veel als mogelijk is en zo veel als zij aankunnen, zelf te laten corrigeren. De groepsleerkracht is degene die het beste kan inschatten welk werk in zijn groep wel en welk werk niet geschikt is om door de kinderen te laten nakijken. Hierbij gelden de volgende afspraken:

1. Toetsen worden door de leerkracht nagekeken.
2. Regelmatig corrigeert de leerkracht het werk van alle kinderen om goed de vorderingen te kunnen bepalen.
3. De leerkracht neemt steekproeven om te kijken of het corrigeren goed is gebeurd.
4. Ook hier kan "op maat" worden gewerkt. Het ene kind geeft er blijk van al heel zelfstandig en goed te kunnen nakijken, terwijl de ander onzorgvuldig is. Dit laatste kind kan minder vrijheid aan en moet meer worden ondersteund en gecontroleerd.
5. Ook andere correctievormen kunnen worden gebruikt, zoals nakijken in tweetallen, leerkracht en kind kijken ieder de helft na, klassikale correctie e.d.

Corrigeren moet je leren

Zelf nakijken vraagt een bepaalde houding van de kinderen. De kinderen moeten zich realiseren dat je je werk nakijkt om er iets van te leren en dat je tijdens je "oefenperiode" best fouten mag maken. Het gaat er niet om zoveel mogelijk "krulletjes" in je schrift te hebben, maar om het vastgestelde doel te halen. Als leerkrachten moeten we ons realiseren dat we dit de kinderen moeten leren.

11. Uitgestelde aandacht

DALTONASPECTEN

Vrijheid / verantwoordelijkheid

De vrijheid om zelf oplossingen te bedenken voor gerezen problemen. Tevens de verantwoordelijkheid voor de gevolgen daarvan.

De vrijheid om hulp te zoeken en te geven.

Zelfstandigheid

De hulp van de leerkracht wordt pas gegeven als niet het kind, maar de leerkracht daartoe het initiatief neemt.

Samenwerking

Oplossingen door middel van samenwerken worden gestimuleerd.

Effectiviteit

Leerlingen leren eerst zelf een oplossing te zoeken. Het antwoord op hun vraag zal op deze manier beter 'beklijven'. Daarnaast heeft de leerkracht de mogelijkheid om zich te richten op iets anders.

Reflectie

De periodes van zelfstandig werken worden dagelijks geëvalueerd met de kinderen.

Met uitgestelde aandacht bedoelen we een periode dat de leerkracht niet meteen beschikbaar is voor vragen en problemen van kinderen.

De drie belangrijkste redenen om te werken met uitgestelde aandacht zijn:

1. Instructie kunnen geven aan de andere groep.
2. Het biedt de leerkracht de gelegenheid om met individuele of met kleine groepjes kinderen te werken of observaties te verrichten.
3. Kinderen leren in deze periode zelfstandig problemen op te lossen en zijn op elkaar aangewezen voor onderlinge hulp.

Eerst de tafelgroep

Als een kind wordt geconfronteerd met een probleem of een vraag heeft, waarbij het nu niet bij de leerkracht terecht kan, dan zal hij / zij in deze volgorde proberen een oplossing te vinden:

1. goed zelf moeten nadenken over mogelijke oplossingen, c.q. de opdracht eerst goed herlezen.
2. navraag doen bij je maatje.
3. navraag doen bij andere kinderen in de groep.
4. verder gaan met een opdracht die hij/zij wel begrijpt.
5. als de leerkracht zijn ronde doet hulp vragen.
6. Instructie op aanvraag (gr. 5 t/m 8)

Bij dit alles is het belangrijk dat het kind oplossingen zoekt die anderen zo weinig mogelijk storen. Deze stappen hangen als handelingswijzer in de klas.

Kinderen werken zelfstandig

Dat betekent o.a. dat materialen die de kinderen nodig hebben voor hen beschikbaar zijn en dat zij de vrijheid hebben om eigen oplossingen te bedenken.

Regelmatig zal de leerkracht na afloop van de periode van zelfstandig werken kort met de kinderen evalueren hoe het is gegaan.

12. Samenwerken/ samenwerkend leren

DALTONASPECTEN

Vrijheid / verantwoordelijkheid

Verantwoordelijkheid nemen voor de fysieke en sociale omgeving. De vrijheid om hulp te zoeken en te geven.

Zelfstandigheid

Zelfstandig hulp zoeken en hulp verlenen.

Samenwerking

De basis.

Effectiviteit

Uit onderzoek is gebleken dat samenwerken een hoog leerrendement heeft.

Reflectie

Binnen de dagelijkse reflectiemomenten zal ook steeds het samenwerken punt van aandacht zijn.

Op onze school is het van grote pedagogische waarde dat kinderen sociale vaardigheden opdoen en leren om samen te werken. Samen ontdekken, overleggen, afspraken maken, genieten, delen en elkaar ontmoeten: de basis om later in een complexe samenleving rekening met elkaar te kunnen houden en samen te kunnen profiteren van elkaars specifieke kennis en kunde. Hierbij is vooral de didactische waarde van groot belang. Voor het didactisch samenwerken hanteren we de begrippen Samenwerkend Leren of Coöperatief Leren. Leerlingen leren met behulp van diverse werkvormen gebruik te maken van elkaars talenten. Dagelijks werken leerlingen samen. Soms op eigen initiatief en soms op die van de leerkracht. Om de mogelijkheden tot samenwerken zo natuurlijk mogelijk te laten verlopen zitten de leerlingen groepsgewijs (in meertallen) in het lokaal. De leerkracht kan een samenwerkingswerkvorm tijdens de instructie inzetten.

Hoe en wanneer werken we samen

Er zijn natuurlijk vele momenten waarop leerlingen samenwerken. Zonder teveel uit te wijden willen we een aantal gestructureerde momenten benoemen:

- 🕒 Samenwerken in de taak
Er worden expliciet samenwerkingsopdrachten in de taak opgenomen.
- 🕒 Samenwerken tijdens de instructie- lessen.

Veel handleidingen doen suggesties voor samenwerkingsopdrachten tijdens de instructiemomenten. Ook kan de leerkracht gebruik maken van coöperatieve werkvormen.

- 🗣️ Samenwerken tijdens de perioden van uitgestelde aandacht.
- 🗣️ Samenwerken binnen het bewegings-onderwijs. Ook hier zal worden gezocht naar werkvormen waarbij samenwerking nodig is. Veel sport- en spelvormen zijn hiervoor geschikt. Maar ook het samen klaarzetten van materialen en het elkaar hulp bieden zijn geschikte momenten.
- 🗣️ Samenwerken binnen culturele en kunstzinnige vorming. Regelmatig wordt er samen aan groepsopdrachten gewerkt.
- 🗣️ Samenwerken met je maatje.

We willen dat onze leerlingen het vanzelfsprekend vinden dat je samenwerkt, samen oplossingen zoekt en dat je elkaar helpt. Het is heel normaal dat je elkaar om hulp vraagt.

13. Exit-tickets

DALTONASPECTEN

Vrijheid / verantwoordelijkheid

Verantwoordelijkheid nemen om naar het eigen werk/werkhouding te kijken en daarop te reflecteren.

Zelfstandigheid

Zelfstandig invullen van exit-tickets na het maken van werk.

Samenwerking

De basis.

Effectiviteit

Uit onderzoek is gebleken dat reflecteren het eigen inzicht in werk/werkhouding vergroot en ook de intrinsieke motivatie en eigenaarschap vergroot.

Reflectie

Binnen de dagelijkse werken zullen verschillende exit-tickets aan de orde komen. Deze worden klassikaal en/of individueel besproken.

Reflecteren/evalueren is een dagelijks terugkerende activiteit waarbij de effectiviteit gewaarborgd moet blijven. De exit-tickets zijn hiervoor zeer effectief: de leerling kan op verschillende manieren laten zien wat het geleerd heeft van de les en de leerkracht kan vlot zien wat de leerlingen hebben ingevuld. Voor de

verschillende werkvormen zijn er verschillende exit-tickets. De leerlingen vullen deze zelfstandig in en de tickets worden klassikaal en/of individueel besproken.

14. Materialen

DALTONASPECTEN

Vrijheid / verantwoordelijkheid

De vrijheid om zonder te vragen materialen te gebruiken die nodig zijn.

Zelfstandigheid

Zelf bepalen wat nodig is en dat zelf halen.

Samenwerking

Ook een ander moet de spullen weer gebruiken, dus laat het schoon achter, maak niet alles open, overleg over het gebruik van schaarse spullen.

Effectiviteit

Wanneer leerlingen zelf hun materialen kunnen pakken is er een effectievere benutting van de beschikbare tijd.

Reflectie

In het dagelijkse reflectiemoment is ook het omgaan met materialen een punt van aandacht.

De inrichting

Het geven van verantwoordelijkheid aan leerlingen, het bevorderen van zelfstandigheid en het samenwerken aan opdrachten stelt hoge eisen aan de inrichting van de lokalen (en andere ruimtes). De inrichting moet zo zijn, dat de kinderen alle materialen die zij nodig hebben, zelfstandig kunnen pakken en daarna weer opruimen. Alle materialen staan op vaste, afgesproken plaatsen en zijn in voldoende mate aanwezig. De leerkracht wordt voor deze routinematige acties dus niet gevraagd.

Alle groepen

Ook in de kleutergroepen ligt er een grote nadruk op deze vorm van zelfstandigheid.

In de daarop volgende groepen wordt dit voortgezet. Potloden, kleurpotloden, papier, woordenboeken, atlanten, lesboeken en scharen kunnen de leerlingen zelf pakken/halen. Er zijn duidelijke afspraken over de wijze waarop de materialen gehaald, gepakt (bv zonder te storen) en gebruikt worden en hoe de materialen weer opgeruimd dienen te worden (schoon, dezelfde plek etc.).

15. Werkplekken

DALTONASPECTEN

Vrijheid / verantwoordelijkheid

De vrijheid om zelf de werkplek te bepalen. De verantwoordelijkheid om zijn werk te maken en dus om een gunstige werkplek te kiezen, ligt in principe bij het kind.

Zelfstandigheid

Bij het maken van deze keuze moet het kind aanvankelijk met de leerkracht overleggen, maar uiteindelijk maakt het deze keuze zelfstandig.

Samenwerking

Samenwerken doe je niet op een plek waar andere mensen zelfstandig en stil willen werken.

Effectiviteit

Door de manier van werken worden de ruimtes binnen het schoolgebouw op een veel effectievere wijze benut.

Reflectie

In het dagelijkse reflectiemoment is ook het werken buiten de groep een punt van aandacht.

Lokalen en Leerplein

Niet alleen in het eigen lokaal van de leerling wordt aan opdrachten gewerkt. Ook op het Leerplein en in de centrale hal zijn werkplekken ingericht. De kinderen hebben een zekere vrijheid in het kiezen van een werkplek in de school. De leerkracht geeft hen het vertrouwen om buiten de groep te werken. Wanneer dit vertrouwen wordt beschaamd, dan wordt voor een bepaalde periode alleen binnen de groep gewerkt. Doordat er met een (dag-/week)taak wordt gewerkt, waarbinnen eigen keuzes gemaakt kunnen worden, werken de leerlingen op hetzelfde moment niet altijd aan dezelfde opdrachten. De ene leerling werkt aan zijn/haar rekenopdracht, een ander groepje leerlingen krijgt op dat moment nog aanvullende uitleg aangeboden door de leerkracht en tegelijkertijd werken achter de computer twee leerlingen samen aan een groepsopdracht.

Afspraken

De volgende afspraken zijn gemaakt voor het werken buiten de klas:

- 👂 Ik heb alle spullen gepakt die ik nodig heb. Ik loop niet onnodig.
- 👂 De plek waar ik heb gewerkt, laat ik netjes achter.
- 👂 Ik houd rekening met een ander. Ik praat zacht.
- 👂 Ik neem mijn gangkaartje mee en leg deze duidelijk zichtbaar neer.

Vorbereiding bij de kleuters

In de kleutergroepen is het werken in steeds verschillende hoeken vanzelfsprekend. Leerlingen leren dat ze rekening met elkaar moeten houden als er bijvoorbeeld andere leerlingen stil willen werken.

16. Informatie en rapportage

In dit document staat beschreven dat we als Daltonschool een duidelijk, gestructureerd en weloverwogen onderwijsconcept hebben. Een concept dat volop rekening houdt met de talenten van individuele leerlingen en daarom maatwerk wil bieden. Maar ook een concept dat over de muren van de leerstofinhouden heen kijkt en daarom ook vaardigheden en attitudes van de leerlingen sterk wil ontwikkelen. Omdat de maatschappij daarom vraagt en wij daar dus rekening mee willen houden.

Informatie aanstaande /nieuwe ouders/ verzorgers

Dat onze school een Daltonschool is, dragen we uit naar ouders/verzorgers en kinderen, maar bijvoorbeeld ook naar invalleerkrachten. Omdat in de praktijk ons Daltononderwijs het best gevoeld wordt, worden nieuwe ouders/verzorgers op school uitgenodigd om naast informatie ook een eerste indruk van onze werkwijze op te doen. Omdat de leerlingen precies weten hoe we op onze Daltonschool werken, kan de rondleiding door de school aanvullend worden verzorgd door een leerling uit de hoogste groepen. Na het informatiegesprek ontvangen aanstaande ouders/verzorgers de schoolgids en het Daltonboek.

Rapportage

Ouders/verzorgers moeten weten hoe de ontwikkeling van hun zoon of dochter verloopt. Op Innova werken we met MijnRapportFolio. Dit is een rapport en een portfolio in een. Ook wordt hiermee de driehoek tussen kind en leerkracht versterkt:

Kind

Ieder kind heeft een persoonlijke startpagina. Deze pagina kan door het kind zelf worden ingevuld, hetgeen de betrokkenheid en het eigenaarschap vergroot. Dit ben ik, Hier werk ik aan en Hier ben ik trots op zijn de onderdelen. In de hogere groepen kan het kind zelf al veel invullen. In de lagere groepen kan het kind samen met de leerkracht invulling geven aan de startpagina.

Leerkracht

Iedere leerkracht kan de ontwikkelingen van het kind volgen. Binnen de op jouw school aangepaste vragenlijsten, is het voor jou als leerkracht eenvoudig om gegevens in te voeren en de brede ontwikkeling van elk kind te volgen.

Ouder

MijnRapportfolio biedt ook aan ouders de mogelijkheid om mee te kijken met de ontwikkelingen van hun kind. Ouders kunnen op elk gewenst moment inloggen om de ontwikkeling van hun kind te volgen. Op deze manier wordt de ouderbetrokkenheid vergroot.

Website

Veel schoolinformatie staat vermeld op de website van Innova. Ook kan daar de schoolgids en dit Daltonboek worden gedownload. Tevens staan ook alle nieuwsbrieven op de site.

Sociale media

Innova heeft ook een facebook pagina. Hierop worden foto's, filmpjes en andere dingen gedeeld die gebeuren op de school. In de bovenbouw schrijven leerlingen regelmatig zelf ook stukje voor in de nieuwsbrief, op de site of voor op de facebook van school.

Parro

We werken met een direct communicatiemiddel naar de ouders nl. Parro. Hierin wordt door de leerkracht activiteiten gezet die door de groep zijn gedaan of er worden oproepjes gedaan voor ouderhulp/materiaal of er worden gesprekken in gepland met ouders. Ook zit er een gespreksfunctie in waarmee de leerkracht direct met de ouders kan 'praten'.

17. Borging en afspraken

Certificaat Daltonleerkracht

We zijn ons ervan bewust dat Daltononderwijs hoge eisen stelt aan het personeel. Wij zijn dan ook van mening dat de Daltonopleiding van groot belang is. Op dit moment zijn alle leerkrachten in het bezit van een certificaat 'Daltonleerkracht'.

Voor nieuwe leerkrachten die niet in het bezit zijn van dit certificaat, geldt de verplichting dat ze z.s.m. na aanstelling aanvullende Daltonschioling volgen. Bij aanname van nieuwe leerkrachten zullen de Daltonkernwaarden onderwerp van gesprek zijn.

Doorgaande lijn

Een doorgaande Daltonleerlijn binnen de school moet gewaarborgd zijn. Hierdoor verloopt het ontwikkelingsproces als vanzelfsprekend en is elk volgend stapje geborgd door de voorafgaande.

Om overzicht te houden op alle Daltonafspraken binnen de school, werken we met een daltonhandboek. Hierin staan de concrete en zichtbare afspraken vermeld.

In de school vinden minstens één keer per jaar collegiale consultatie op het gebied van Dalton plaats.

Daarnaast staat het onderwerp dalton op de agenda voor elke onderwijskundige vergaderingen. Op deze manier blijft iedereen geïnformeerd, kan iedereen meedenken over ontwikkelingen en kan iedereen elkaar aanspreken op zijn verantwoordelijkheden.

Borging op schoolniveau

Naast dit daltonhandboek staat dalton ook beschreven in het jaarplan.

18. Tot slot

Het schrijven en herschrijven van een Daltonboek laat je nadenken over het Daltononderwijs op de school: wat doen we, hoe doen we het en zijn we er (nog steeds) tevreden mee. Een werkdocument zoals het zo mooi genoemd wordt. Maar ook een document voor andere mensen dan de leerkrachten op school.

Met de hulp van dit boek brengen wij de ouders op de hoogte van de vernieuwingen binnen ons Daltononderwijs en geven wij geïnteresseerden een 'kijkje in onze keuken'.

Hopelijk bent u voldoende geïnformeerd en mocht dit niet het geval zijn en heeft u nog vragen, vraag het één van de leerkrachten!

Team Scola-Elburg